

лекцій, для виконання індивідуальної роботи студентами у науковому гуртку кафедри, в процесі підготовки до участі у студенських олімпіадах застосовуються сучасні види інформаційно-комунікаційних технологій. Така організація самостійної роботи формує нагальну потребою та зацікавленість опанування навчального матеріалу та активізують пізнавальних інтерес до професійної самопідготовки.

Впровадження інформаційно-комунікаційних технологій в освітній процес та використання їх для самостійної роботи студентів забезпечить повне оволодіння студентами системою знань та вмінь, активізує їх пізнавальну діяльність, допоможе формуванню професійних та особистісних якостей майбутнього фахівця медика.

Література

1. Бойко Н. І. Інформаційно-пошукові технології як засіб оптимізації самостійної роботи студентів // Наукові записки: Збірник наукових статей НПУ імені М. П. Драгоманова. – К.: Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2008. – Випуск 72. – С. 70-78.
2. Основні засади розвитку вищої освіти України в контексті Болонського процесу (документи і матеріали 2003-2004 рр.) / За ред. В.Г. Кременя. Авторський колектив: М.Ф. Степко, Я.Я. Болюбаш, В.Д. Шинкарук, В.В. Грубінко, І.І. Бабин. – Тернопіль: вид-во ТДПУ ім.В.Гнатюка, 2004. – 234 с.

ЗАСТОСУВАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ У ПРОЦЕСІ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ГЕОГРАФІЇ

Ковальова Л.П. (м. Вінниця)

Постановка проблеми. Одним із важливих завдань вивчення географії в загальноосвітніх навчальних закладах є формування основ наукового світогляду, розвиток інтелектуальних здібностей і креативного мислення учнів. Вирішення зазначених завдань можливе на основі діяльнісного підходу до процесу навчання майбутнього вчителя географії, підготовки його до організації дослідницької діяльності учнів.

Аналіз останніх досліджень.

Термін "інтерактивна педагогіка" відносно новий, його ввів 1975 році німецький дослідник Ганц Фрінц. Інтерактивним є метод, у якому той, хто навчається, є учасником, який щось здійснює, говорить, моделює, тобто не виступає слухачем і спостерігачем, а бере активну участь у тому, що відбувається. Подальшу розробку елементів інтерактивного навчання ми можемо знайти у працях В.Сухомлинського, теорії розвивального навчання, Д.Ельконіна, В.Давидова. Л.Занкова, творчості вчителів-новаторів 70-80 рр. Теоретичною основою запровадження інтерактивних методів навчання є теорія оптимізації педагогічного процесу Ю.Бабанського, М.Поташник, класифікації методів за М.Махмутовим (бінарна), В.Ф.Паламарчука та В.І.Паламарчука (полінарна). Методологічною основою є роботи О.Пометун, Л.Пироженко, Г.Селевко, В.Корнеєва, Л.Круглик, А.Сиротенка. Більшість педагогів вважає, що даний термін прийшов до нас з англійської мови і має значення «взаємодіючий». Отже, інтерактивне навчання – це насамперед, діалогове навчання, в процесі якого здійснюється взаємодія викладача і студента.

Мета дослідження - проаналізувати роль інтерактивних технологій у процесі підготовки майбутніх учителів природничого фаху.

Виклад основного матеріалу

У нашому дослідженні ми схилиємося до визначення О.Пометун та Л.Пироженко, що "інтерактивне навчання – це співнавчання, взаємонавчання,

де й учень і вчитель є рівноправними, рівнозначними суб'єктами навчання". [2, с.9]. Сьогодні існує два підходи до використання інтерактивних технологій. Перший – включає застосування в навчальному процесі інформаційних технологій, а саме комп'ютерних програм, телекомунікацій і поєднання їх із традиційними педагогічними технологіями. В основі другого підходу лежить міжособистісне спілкування студентів, яке передбачає організацію, управління та контроль за процесом навчання з боку викладача, але таке навчання не заперечує використання інформаційних технологій.

Для успішного застосування інтерактивних методик у навчально-виховному процесі вищої школи викладачеві необхідно:

- вивчити теорію інтерактивних методик викладання;
- освоїти практично застосування їх на певних формах навчання;
- відібрати теми з курсу, які доцільно вивчати за допомогою інтерактивних методів;
- визначити ситуації, які можна розв'язувати з використанням інтерактивних методів навчання.

Головними умовами здійснення інтерактивного навчання є:

- активна взаємодія усіх учасників навчання;
- моделювання життєвих ситуацій, використання рольових ігор, спільне вирішення поставлених проблем на підставі відповідних ситуацій;
- формування навичок спілкування, створення атмосфери співпраці;
- розвиток комунікативних, організаторських, дослідницьких якостей особистості студентів.

У своєму дослідженні ми використовували парне навчання, коли студенти працюють у невеликих групах, створюють спільний проект, фрагмент уроку тощо; фронтальні технології: мозковий штурм, дерево рішень, мозаїка; ігрові технології – вікторини, аукціони, лото, творчу лабораторію; дискусії: коло думок, займи позицію, круглий стіл.

Ефективність та результативність запропонованих інтерактивних методик у викладанні фахових дисциплін для студентів 3 – 5 курсів природничо-географічного факультету були перевірені під час педагогічних практик у різних закладах середньої освіти. Студенти застосовували набуті навички викладання на уроках географії та біології в позакласній та виховній роботі.

Висновок. Застосування інтерактивних технологій навчання активізують розумову діяльність, сприяють зацікавленню предметом, розвивають логіку та критичне мислення, підвищують ефективність навчальної діяльності та рівень педагогічної майстерності майбутнього вчителя.

Література

1. Корнєєв В.П. Технології в навчанні географії – Х.: Вид. Група "Основа", 2004. – 112 с.
2. Пометун О.І. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання: науково-методичний посібник / О.Пометун, Л.Пироженко. – К.: А.С.К., 2004. – 192 с.

ПРО ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У НАВЧАННІ ХІМІЇ В ШКОЛАХ ТА ВНЗ

*Ковальчук О.В., Шинкарук Н.О., Мельник В.С., Резнік О.Т.
(м. Вінниця, м. Хмельницький)*

Стрімкий розвиток інформаційних технологій та їх проникнення у всі сфери життя одна з характерних ознак розвитку сучасного суспільства. Шкільна та вища освіта, як один з компонентів соціальної системи, не є виключенням